

РЕШЕНИЕ

№ 19076

гр. София, 20.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 123 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: И.Г.М.

при участието на секретаря И.И.И.
като разгледа докладваното от И.Г.М. Гражданско дело № 20231110111649
по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на Част Трета, глава Двадесет и пета от ГПК.

Предявени са от П. Г. Г. от гр. София срещу /ФИРМА/, гр. София обективно кумулативно съединени иск с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ – за отмяна на уволнението, извършено със Заповед за прекратяване на трудов договор и предизвестие от 12.01.2023 г. на пълномощника на работодателя /ФИРМА/, Е.К., връчени на П. Г. Г. на 12.01.2023 г., като незаконосъобразно; иск с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 2 от КТ – за възстановяване на заеманата преди уволнението работа „Главен специалист по мониторинг на клинични изпитвания“ при /ФИРМА/ и иск с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 3 от КТ във връзка с чл. 225, ал. 1 от КТ за сумата от 61000 лв. – парично обезщетение за оставане без работа поради уволнението в периода от 13.01.2023 г. до 13.06.2023 г., ведно със законната лихва върху тази сума считано от 06.03.2023 г. до окончателното ѝ плащане.

С исковата молба от страна на ищеца П. Г. Г. се излагат съображения, поради които счита извършеното уволнение за незаконно. Ищецът моли съда да постанови решение, с което да признае уволнението за незаконно и да го отмени, да го възстанови на заеманата преди уволнението длъжност – „Главен специалист по мониторинг на клинични изпитвания“ при /ФИРМА/, както и да осъди ответника да му заплати сумата от 61000 лв. – парично обезщетение за оставане без работа в периода от 13.01.2023 г. до 13.06.2023 г., поради незаконното уволнение, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 06.03.2023 г. до окончателното ѝ плащане. Претендира присъждане на направените по делото разноски.

Ответникът – /ФИРМА/, гр. София в писмен отговор от 24.04.2023 г., подаден по куриер на 21.04.2023 г. в срока по чл. 131 ГПК, заявява възражения против предявените искове и моли съда да ги отхвърли, като неоснователни. Заявява се, при условията на евентуалност, **ВЪЗРАЖЕНИЕ ЗА ПРИХВАЩАНЕ** до размер на сумата от 10314.28 лв. – платено на П. Г. Г. по повод прекратения трудов договор парично обезщетение за неспазен срок на предизвестие.

Софийският районен съд, II Г.О., 123 състав, като взе предвид събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, и обсъди наведените от страните доводи, съгласно разпоредбите на чл. 235, ал. 2 от ГПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

ПО ИСКА С ПРАВНО ОСНОВАНИЕ чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ:

От събраните в процеса писмени доказателства се установява и съдът приема за доказано, че до 12.01.2023 г. П. Г. Г. е работил при ответника /ФИРМА/, гр. София по Трудов договор от 01.12.2019 г., като е заемал длъжността „Главен специалист по мониторинг на клинични изпитвания“ за неопределено време, съобразно чл. 67, ал. 1, т. 1 КТ.

Видно от Заповед за прекратяване на трудов договор и предизвестие от 12.01.2023 г. на пълномощника на работодателя /ФИРМА/, Е.К., връчени на П. Г. Г. на 12.01.2023 г. е, че във формата на първата е прекратено трудовото правоотношение между страните по делото, на основание чл. 328, ал. 1, т. 5 КТ, поради „липса на качества на служителя за ефективно изпълнение на работата“. Последната заповед е връчена на П. Г. Г. на 12.01.2023 г., считано от когато и съобразно чл. 335, ал. 2, т. 2 КТ, съдът приема, че е прекратено трудовото правоотношение между страните по делото.

Мотивите, изложени от работодателя в атакуваната заповед, за прекратяване на трудовия договор с ищеца, на основание чл. 328, ал. 1, т. 5 КТ, водят на извод за извършени от служителя Г. нарушения на трудовата дисциплина, неизпълнение на възложени от работодателя служебни задължения, некоректно изпълнение на служебни задължения, докладване на неизвършени действия и други подобни, през втората половина и в края на 2022 г.

За да бъде законосъобразно уволнението, е необходимо да са налице фактическите основания, които в случаите на чл. 328, ал. 1, т. 5 от КТ винаги следва да са конкретизирани чрез излагане на мотиви в уволнителния акт. Липсата на цялостна преценка досежно личните и професионални качества на работника или служителя, извършена при съпоставка с изискванията за изпълнение на заеманата длъжност и характеристиките ѝ още към момента на възникване на трудовото правоотношение, обосновават незаконосъобразност на уволнението.

В преобладаващата част от мотивите на атакуваната заповед, работодателят обосновава твърдяната липса на качества за ефективно изпълнение на работата с

неизпълнение и неточно изпълнение от страна на служителя на негови трудови задължения, което би могло да послужи за мотивиране на акт за налагане на дисциплинарно наказание, не и за мотивиране на безвиновното основание по чл. 328, ал. 1, т. 5 КТ. Недопустимо е последното да се обосновава с извършени нарушения на трудовата дисциплина.

Излагането на мотиви досежно посоченото в писмения акт за прекратяване на трудовото правоотношение основание се явява абсолютна процесуална предпоставка за законосъобразност на уволнението. Това се отнася особено до случаите на “бланкетни основания”, като това по чл. 328, ал. 1, т. 5 от КТ, налагащи преценка на правораздавателния орган за нивото на изпълнение на трудовите задължения от страна на работника или служителя, и налице ли е разлика между онова, което същия следва да постигне в работата си и онова, което постига като резултат. Само въз основа на изложените в писменото изявление на работодателя за прекратяване на трудовия договор – в конкретния казус в заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение конкретни мотиви, относими към основанието по чл. 328, ал. 1, т. 5 от КТ, може да се установява в гражданския процес дали са се осъществили в обективната действителност релевантните за спора факти – визирани в уволнителния акт.

Фактическия състав на прекратяване на трудовия договор по чл. 328, ал. 1, т. 5 от КТ изисква осъществяването на три елемента: 1. Липса на професионални качества на работника или служителя, 2. Качествата, които работника или служителя не притежава да са необходими за изпълнение на работата му и 3. Причинна връзка между първите два елемента.

Съгласно чл. 126, т. 4 от КТ работникът или служителят е длъжен да изпълнява възложените му задачи ефективно, да постига в работата си възможно най-високите резултати. Нормата на чл. 328, ал. 1, т. 5 от КТ произтича от идеята на законодателя, че работодателят може да прекрати трудовия договор тогава, когато е налице отклонение от онова, което работника или служителя следва да постига в работата си и онова, което в действителност постига. След като последния не е в състояние да даде възможно най-добрия резултат, може да бъде уволнен. Това налага да бъдат установени всички възложени на работника или служителя трудови функции и се прецени всестранно тяхното изпълнение. Преценката включва отчитане на характера и обема на възложените задачи, тяхната сложност, необходимостта от използване на определени знания и умения, творческите елементи и рискът в работата, общественото значение на изпълнението им. Следва да се установи изпълнението на възложените задачи в количествено и в качествено отношение, влага ли се или не творчески подход, като се изхожда само от изпълнението на онези задачи, които работникът или служителя е длъжен да изпълнява по силата на трудовия си договор. Периодът, който се взема предвид е продължителен и отразява едно трайно състояние. От друга страна се вземат предвид и деловите качества на работника или служителя в тяхната цялост с всичките им положителни и слаби страни, като не е необходимо наличието на виновно поведение. Всичко това следва да бъде преценено от работодателя към момента на издаване на заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение (респ. писмения акт –

предизвестие), като конкретните факти и обстоятелства – конкретните качества, които работодателя счита, че липсват на работника или служителя за ефективно изпълнение на възложената работа следва да са обективирани писмено в акта за прекратяване на трудовото правоотношение, а при евентуалното оспорване на уволнението е в тежест на работодателя, да докаже тези факти и обстоятелства, съгласно чл. 154, ал. 1 от ГПК, приложим за трудовите спорове по силата на чл. 360, ал. 1, изр. 2 от КТ.

Уволнението на работника или служителя на основание чл. 328, ал. 1, т. 5 от КТ е безвиновно, като обективния характер на отговорността предполага задължението на работодателя да мотивира акта за прекратяване на трудовото правоотношение, излагайки в него конкретни факти и обстоятелства, на които основава твърдението, че на служителя му липсват конкретни качества за ефективно изпълнение на работата. Само въз основа на посочените в заповедта конкретни обстоятелства и относимите към тях доказателства може да се извърши от съда обективна преценка законосъобразно ли е прекратено трудовото правоотношение. Липсата в заповедта на конкретни обстоятелства, относими към посоченото в нея основание, обуславя нейната незаконосъобразност. В този смисъл е и Решение № 150 от 11.06.2015 г., постановено по гр. дело № 5166/2014 г. по описа на ВКС, ГК, III ГО.

Липсата на качества за ефективно изпълнение на работата трябва да бъде установена и доказана в гражданския процес с оглед изискванията на определената трудова функция, възложена на работника или служителя по конкретното трудово правоотношение. Както вече бе споменато по-горе, тази липса на качества трябва да отразява едно трайно състояние на работника или служителя и да свидетелства за неговата неспособност да изпълнява резултатно възложената му трудова функция, а не да бъде негова единична проява.

В показанията, дадени от свидетеля В.Д. в открито съдебно заседание, проведено на 20.10.2023 г. същият сочи обстоятелства по допускани от ищеца грешки в работата му през 2022 г., като същевременно излага и, че „през 2021 г. П. Даже надминаваше някои от очакванията. Справяше се още по – добре“. Цялостния анализ на показанията на свидетеля В.Д., водят на извод за множество допускани от П. Г. нарушения на трудовата дисциплина през 2022 г., не и за липса на качества за ефективно изпълнение на заеманата от него длъжност като едно трайно състояние. Още повече, че според същия свидетел през 2021 г. ищецът се е справял с работата по – добре от очакванията на работодателя за това.

Предвид горното, настоящият съдебен състав намира, че уволнението, извършеното със Заповед за прекратяване на трудов договор от 12.01.2023 г. на пълномощника на работодателя /ФИРМА/, Е.К. от 12.01.2023 г. и Предизвестие от 12.01.2023 г., на основание чл. 328, ал. 1, т. 5 от КТ, считано от 12.01.2023 г., съобразно чл. 335, ал. 2, т. 2 КТ, се явява незаконосъобразно и като такова следва да бъде отменено, а предявеният иск с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ следва да бъде уважен.

ПО ИСКА С ПРАВНО ОСНОВАНИЕ чл. 344, ал. 1, т. 2 от КТ:

Тъй като уволнението, извършено едностранно от работодателя със Заповед за прекратяване на трудов договор от 12.01.2023 г. на пълномощника на работодателя /ФИРМА/, Е.К. от 12.01.2023 г. и Предизвестие от 12.01.2023 г., на основание чл. 328, ал. 1, т. 5 от КТ, считано от 12.01.2023 г., се явява незаконосъобразно и следва да бъде отменено, а ищецът П. Г. Г. е работил при ответника към момента на прекратяване на трудовото правоотношение по трудов договор за неопределено време, настоящият съдебен състав приема, че са налице всички предпоставки за уважаване на искането за възстановяване на заеманата преди уволнението работа – „Главен специалист по мониторинг на клинични изпитвания“ при /ФИРМА/, гр. София, на основание чл. 344, ал. 1, т. 2 от КТ.

ПО ИСКА С ПРАВНО ОСНОВАНИЕ чл. 344, ал. 1, т. 3 от КТ във връзка с чл. 225, ал. 1 КТ:

За да бъде уважен така предявеният паричен иск, следва да са налице следните три предпоставки: уволнението на работника или служителя да бъде признато за незаконно; да е налице вреда – вредата, подлежаща на обезщетяване се съизмерява с пропуснатото брутно трудово възнаграждение на работника или служителя за времето след уволнението, през което е останал без работа, но за не повече от шест месеца; причинна връзка между незаконното уволнение и оставането без работа.

В конкретния казус уволнението е признато за незаконно и като такова следва да бъде отменено.

В открито съдебно заседание, проведено на 20.10.2023 г., съдът е констатирал по представената в оригинал на трудова книжка на П. Г. Г., че след прекратяване на трудовото му правоотношение с ответника, в целия процесен на делото период от 13.01.2023 г. до 13.06.2023 г., не се установява П. Г. да е започвал работа по трудово правоотношение при същия или при друг работодател. С това съдът приема за доказано оставането на ищеца без работа в целия процесен на делото период от 13.01.2023 г. до 13.06.2023 г.

Безспорно установено по делото е и, че ищецът е останал без работа в целия процесен на делото период от 13.01.2023 г. до 13.06.2023 г., именно поради незаконното уволнение.

Видно от ангажираният от ищеца фиш за заплата за месец 03.2021 г. на П. Г. Г. е, че в последният пълен отработен месец преди уволнението за 22 отработени работни дни през месец 03.2021 г. ищецът е получил от ответника брутно трудово възнаграждение **в размер на 9707.07 лв.** (основна заплата 9649.17 лв. + 57.90 лв. допълнително трудово възнаграждение с постоянен характер), което по правилата на чл. 228, ал. 1 КТ следва да служи като база за определяне обезщетението по чл. 225, ал. 1 КТ за оставане без работа поради уволнението. ДМС в размер на 6950 лв. е плащане, което няма постоянен характер, а социалните разходи за транспорт в размер на 833.34 лв., съобразно чл. 6 от трудовия договор, представляват обезщетение „надбавка за автомобил“, което няма характер на трудово възнаграждение, поради което настоящият съдебен състав намира, че тези плащания

не представляват част от общото брутно трудово възнаграждение за месец 03.2021 г.

Предвид горното, съдът намира, че искът с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ, вр. чл. 225, ал. 1 КТ е основателен за целия процесен период от 13.01.2023 г. до 13.06.2023 г. и доказан по размер за сумата от 48535.35 лв. (9707.07 лв. x 5 месеца = 48535.35 лв.).

Ответникът е направил възражение за прихващане с изплатено на ищеца парично обезщетение за неспазен срок на предизвестие до размер на сумата от 10314.28 лв., на основание чл. 220, ал. 1 КТ.

Ищецът по делото, чрез процесуалния пълномощник адвокат Минкова, в открито съдебно заседание, проведено на 20.10.2023 г. поддържа, че е получил от ответника сумата от 10314.28 лв. за неспазен срок на предизвестие.

Съдът намира, че последното парично обезщетение по чл. 220, ал. 1 КТ в размер на 10314.28 лв., е изплатено от ответника на ищеца по повод на прекратеното трудово правоотношение, като с оглед отмяната на уволнението и възстановяването на трудовото правоотношение във вида му отпреди уволнението, се явява дадено на отпаднало правно основание, поради което за сумата от 10314.28 лв., ответникът разполага с основателна претенция за връщането ѝ. Съдът приема, че тъй като трудовото правоотношение ще се възстанови в предишния му обем и съдържание след влизане в сила на настоящото решение – арг. от чл. 354, ал. 1 от КТ, то към този момент ще настъпи и ликвидността на вземането на ответника за сумата от 10314.28 лв. С оглед направеното изявление от ответника /в писмения отговор на исковата молба/ и наличието на две насрещни еднородни заместими престации, доколкото се касае за парични задължения и на основание чл. 103 от ЗЗД, следва да се направи прихващане до размера на по-малкото – 10314.28 лв.

Предвид изложеното и на основание чл. 344, ал. 1, т. 3 от КТ във връзка с чл. 225, ал. 1 от КТ на ищеца следва да се присъди сумата **от 38221.07 лв.** /48535.35 лв. – 10314.28 лв./, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 06.03.2023 г. до окончателното ѝ плащане. Искът в останалата му част за разликата над 38221.07 лв. до пълния предявен размер от 61000 лв. се явява неоснователен и като такъв следва да бъде отхвърлен.

ОТНОСНО РАЗНОСКИТЕ ПО ДЕЛОТО:

Ищецът претендира присъждане на направените по делото разноски за адвокатско възнаграждение. Такива разноски са направени в размер на 2000 лв.

При този изход на правния спор и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът /ФИРМА/, гр. София следва да бъде осъден да заплати на ищеца П. Г. Г. направените по делото разноски за възнаграждение на един адвокат в размер на 1751.06 лв., съразмерно с уважената част от исковете.

Предвид изхода на делото и на основание чл. 78, ал. 6 ГПК, вр. чл. 71, ал. 1 ГПК, вр. чл. 1 и чл. 3 от Тарифа за ДТССГПК и чл. 77 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на Софийския районен съд държавна такса в общ размер на 1688.94 лв., от които по 80 лв. по всеки един от двата неоченьими иска с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 и т. 2 КТ и 1528.84 лв. – по паричния иск с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ, вр.

чл. 225, ал. 1 КТ.

Ответникът не претендира присъждане на разноси.

Мотивиран от гореизложеното, Софийският районен съд, 123 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ уволнението на П. Г. Г. с ЕГН *****, с адрес /АДРЕС/, извършено във формата Заповед за прекратяване на трудов договор от 12.01.2023 г. на пълномощника на работодателя /ФИРМА/, Е.К. и Предизвестие от 12.01.2023 г., на основание чл. 328, ал. 1, т. 5 от КТ, считано от 12.01.2023 г., като незаконосъобразно, на основание чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ.

ВЪЗСТАНОВЯВА П. Г. Г. с ЕГН *****, с адрес /АДРЕС/ на длъжността, заемана от него преди уволнението – „Главен специалист по мониторинг на клинични изпитвания“ при /ФИРМА/, гр. София, на основание чл. 344, ал. 1, т. 2 от КТ.

ОСЪЖДА /ФИРМА/ с ЕИК ***** със седалище и адрес на управление /АДРЕС/ **ДА ЗАПЛАТИ** на П. Г. Г. с ЕГН *****, с адрес /АДРЕС/ **сумата от 38221.07 лв.** – парично обезщетение за оставане без работа в периода от 13.01.2023 г. до 13.06.2023 г., поради незаконното уволнение, на основание чл. 344, ал. 1, т. 3 от КТ във връзка с чл. 225, ал. 1 от КТ, ведно със законната лихва върху тази сума считано от 06.03.2023 г. до окончателното ѝ плащане, както и **сумата от 1751.06 лв.** – направени по делото разноси за възнаграждение на един адвокат, съразмерно с уважената част от исковете, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

ОТХВЪРЛЯ предявения от П. Г. Г. с ЕГН *****, с адрес /АДРЕС/ срещу /ФИРМА/ с ЕИК ***** със седалище и адрес на управление /АДРЕС/ иск с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ, вр. чл. 225, ал. 1 КТ за разликата над 38221.07 лв. до пълния предявен размер от 61000 лв., като неоснователен.

ОСЪЖДА /ФИРМА/ с ЕИК ***** със седалище и адрес на управление /АДРЕС/ **да заплати по сметка на Софийския районен съд сумата от 1688.94 лв.** – държавна такса, на основание чл. 78, ал. 6 ГПК, вр. чл. 71, ал. 1 ГПК, вр. чл. 1 и чл. 3 от Тарифа за ДТССГПК и чл. 77 ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба пред СОФИЙСКИЯ ГРАДСКИ СЪД в ДВУСЕДМИЧЕН СРОК, считано от 20.11.2023 г., на основание чл. 315, ал. 2 от ГПК.

Съдия при Софийски районен съд: _____